

ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Α5. ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΠΜΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΑΘΗΝΑ 2023

Αναμορφώθηκε σύμφωνα με τις προτάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ και τις αποφάσεις των Συνελεύσεων του Τμήματος

Συντονιστική Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Ανάλυση και Εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής»

Χρήστος Μπάγκαβος, *Καθηγητής, Διευθυντής του ΠΜΣ*

Μαρία Συμεωνάκη, *Καθηγήτρια, Αναπληρώτρια Διευθύντρια του ΠΜΣ*

Χρίστος Παπαθεοδώρου, *Καθηγητής*

Λουδοβίκος Κωτσονόπουλος, *Επίκουρος Καθηγητής*

Νίκος Κουραχάνης, *Επίκουρος Καθηγητής*

Διεύθυνση:

Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Λεωφόρος Συγγρού 136

176 71 Αθήνα

Γραμματεία:

Τηλέφωνο: 210-9201381

Fax: 210-9221222

[Ιστοσελίδα](#)

[e-mail](#)

Περιεχόμενα

I. Εισαγωγικά – Αντικείμενο – Σκοπός – Στόχοι.....	5
II. Επιλογή υποψηφίων και φοίτηση στο ΠΜΣ.....	6
II.1 Διαδικασία και κριτήρια επιλογής των υποψηφίων	6
II.2 Φοίτηση στο ΠΜΣ.....	8
II.2.1 Υποδοχή νεοεισερχόμενων φοιτητών/τριών.....	8
II.2.2 Διάρκεια φοίτησης και αριθμός ECTS.....	8
II.2.3 Προσφερόμενα μαθήματα – Δήλωση και παρακολούθηση μαθημάτων	8
II.2.4 Δήλωση και εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας.....	13
II.2.5 Αξιολόγηση - Βαθμολόγηση Μαθημάτων και Διπλωματικής Εργασίας.....	14
II.2.6 Οδηγίες συγγραφής εργασιών.....	15
II.2.7 Διαγραφή από τα μητρώα του ΠΜΣ.....	15
II.2.8 Κινητικότητα – Πρακτική Άσκηση	15
II.2.9 Λήψη και βαθμολογία του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	16
II.2.10 Παράρτημα Διπλώματος.....	16
II.2.11 Δυνατότητα σύντομης δημοσίευσης της Διπλωματικής Εργασίας	16
II.2.12 Θεσμός Ακαδημαϊκού Συμβούλου και διαδικασία παραπόνων	17
III. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και προοπτικές απασχόλησης των πτυχιούχων.....	18
III.1 Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	18
III.2 Προοπτικές απασχόλησης των πτυχιούχων	18
IV. Υποδομή, εργαστήρια και υπηρεσίες.....	19
IV.1 Γραμματεία του Τμήματος.....	19
IV.2 Εργαστήρια και χώροι διδασκαλίας	19
IV.3 Ιστοσελίδα Τμήματος και εκπαιδευτικές υπηρεσίες ασύγχρονης εκπαίδευσης.....	20
IV.4 Βιβλιοθήκη και αναγνωστήριο	20
V. Κατάλογος διδασκόμενων μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2022-2023	21
V.1 Α΄ εξάμηνο	21
V.2 Β΄ εξάμηνο	22
VI. Ονομαστικός κατάλογος διδασκόντων του ΠΜΣ.....	23
VII. Παράρτημα Α -Κανονισμός Λειτουργίας Μηχανισμού Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων	25
VII.1 Κανονισμός	25
VII.2 Έντυπο υποβολής παραπόνων και ενστάσεων	27

I. Εισαγωγικά – Αντικείμενο – Σκοπός – Στόχοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ανάλυση και Εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής» λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, στη βάση των αποφάσεων της Συγκλήτου του Παντείου Πανεπιστημίου για την ίδρυση του ΠΜΣ (ΦΕΚ 2704/Β'/9.7.2018) καθώς και την έγκριση (ΦΕΚ 3820/Β'/6.9.2018) και αναμόρφωση (ΦΕΚ 4487/Β'/25.8.2022) του Κανονισμού λειτουργίας του ΠΜΣ.

Αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η παροχή εξειδικευμένης θεωρητικής και εφαρμοσμένης γνώσης στο πεδίο της Κοινωνικής Πολιτικής και στους βασικούς τομείς που αυτή εστιάζει. Σκοπός του είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με τα σύνθετα θεωρητικά και ερευνητικά εργαλεία που αφορούν στην ανάλυση και κατανόηση του ρόλου της Κοινωνικής Πολιτικής στις σύγχρονες κοινωνίες. Έμφαση δίνεται στην καλλιέργεια της αναλυτικής και κριτικής ικανότητας στη διερεύνηση πολύπλοκων κοινωνικών προβλημάτων και την χάραξη και εφαρμογή πολιτικών για την αντιμετώπισή τους, αξιοποιώντας δημιουργικά επιστημονικά εργαλεία από διαφορετικές επιστημονικές πειθαρχίες. Στο πλαίσιο αυτό, αναγκαία είναι η εμβάθυνση και εξοικείωση των φοιτητών/τριών σε ζητήματα μεθοδολογίας κοινωνικής έρευνας με την αξιοποίηση των σύγχρονων εργαλείων της πληροφορικής.

Πιο συγκεκριμένα το ΠΜΣ στοχεύει: α) στην απόκτηση από τους/τις φοιτητές/τριες επιστημονικών γνώσεων και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης στα διαφορετικά αντικείμενα που θεραπεύει, β) στην εμβάθυνση των φοιτητών/τριών στις μεθόδους επιστημονικής σκέψης και έρευνας, γ) στην παροχή των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ένταξη των φοιτητών/τριών σε θέσεις ευθύνης στην αγορά εργασίας και δ) στην προετοιμασία για την εκπόνηση διδακτορικών σπουδών.

Επιπρόσθετα, με όρους ποιότητας, το ΠΜΣ στοχεύει: α) στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου και την ενίσχυση των επιδόσεων των φοιτητών/τριών, β) στην υποστήριξη της διεθνοποιημένης και της διεθνούς διάστασης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του τμήματος και γ) στην αναβάθμιση της ερευνητικής δραστηριότητας και του εξωστρεφούς προσανατολισμού.

Το ΠΜΣ δομείται στη βάση δύο Ειδικεύσεων:

Η ειδίκευση Α - «Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής» εστιάζει στην κατανόηση του θεωρητικού διαλόγου ως προς τον ρόλο της Κοινωνικής Πολιτικής και την ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους στις σύγχρονες κοινωνίες, καθώς και στην εμβάθυνση στη μεθοδολογία της κοινωνικής έρευνας.

Η ειδίκευση Β - «Κοινωνικά Προβλήματα και Κοινωνική Πολιτική» εστιάζει στην αποτελεσματική αξιοποίηση θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων στη διερεύνηση και αντιμετώπιση επιμέρους κοινωνικών προβλημάτων (όπως η αγορά εργασίας και η ανεργία, η φτώχεια και η αποστέρηση, η μετανάστευση, η στέγαση, οι έμφυλες ανισότητες, η εκπαίδευση κ.λπ.).

Μέσω των Υποχρεωτικών και των Υποχρεωτικών Επιλογής μαθημάτων προσδιορίζεται το βασικό πλαίσιο γνώσεων κάθε ειδίκευσης του ΠΜΣ, ενώ μέσω των Ελεύθερης Επιλογής μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν την δυνατότητα να εστιάσουν σε επιμέρους γνωστικά πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής και κατά συνέπεια να δώσουν ιδιαίτερο περιεχόμενο στις μεταπτυχιακές τους σπουδές με βάση τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα.

II. Επιλογή υποψηφίων και φοίτηση στο ΠΜΣ

II.1 Διαδικασία και κριτήρια επιλογής των υποψηφίων

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Θετικών Επιστημών, Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Ο αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ορίζεται σε είκοσι (20) μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, κατ' ανώτατο όριο, οι οποίοι, με βάση την προτίμηση των φοιτητών/τριών, κατανέμονται στις δύο Ειδικεύσεις του ΠΜΣ Επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός, ανά Ειδίκευση, ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, που πέτυχε στον σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του ΠΜΣ και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του ελληνικού κράτους.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ προκηρύσσει κατ' έτος, κατά το εαρινό εξάμηνο, δημόσια πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων προς το ΠΜΣ. Μαζί με την προκήρυξη δημοσιεύονται στην [ιστοσελίδα του ΠΜΣ](#) (και [επίσης](#)) οι ειδικότερες προβλέψεις για τις εξετάσεις. Στην προκήρυξη αναγράφονται, επίσης, όλα τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να κατατεθούν από τους υποψηφίους, οι προβλεπόμενες προθεσμίες καθώς και το χρονοδιάγραμμα από την έναρξη της διαδικασίας προκήρυξης έως και την εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Οι επί πτυχίω φοιτητές/τριες ελληνικών και ευρωπαϊκών ΑΕΙ, που έχουν συμπληρώσει επτά εξάμηνα σπουδών, και οι πτυχιούχοι αντίστοιχων αλλοδαπών πανεπιστημίων τρίτων χωρών, που αναμένουν την αναγνώριση του τίτλου σπουδών τους, μπορούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας να υποβάλουν τα δικαιολογητικά τους και υπεύθυνη δήλωση και, κατόπιν, να καταθέσουν τον αναγνωρισμένο τίτλο ή πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας πριν από την εγγραφή τους στο ΠΜΣ.

Οι υποψήφιοι καταθέτουν αίτηση υποβολής ενδιαφέροντος για να συμμετέχουν στις εξετάσεις του ΠΜΣ, σύμφωνα με όσα ορίζει η οικεία Προκήρυξη. Υποχρεωτική είναι η κατάθεση Πιστοποιητικού που αποδεικνύει πολύ καλή γνώση (επίπεδο Γ1/C1) της αγγλικής ή η διενέργεια ειδικών εξετάσεων στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών του Παντείου Πανεπιστημίου. Εάν ο υποψήφιος έχει προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό σε αγγλόφωνο πρόγραμμα σπουδών, ο τίτλος σπουδών του νοείται ως πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της αγγλικής γλώσσας. το ίδιο ισχύει σε περίπτωση που ο

υποψήφιος έχει την αγγλική γλώσσα ως μητρική. Η επάρκεια αγγλικής γλώσσας μπορεί να προσκομισθεί και εκ των υστέρων, έως και την εγγραφή του.

Εικόνα 1. Στάδια και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα επιλογής φοιτητών/τριών

Οι υποψήφιοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες πρέπει να εγγραφούν στην αντίστοιχη ηλεκτρονική πλατφόρμα ως [χρήστες](#) και στη συνέχεια να υποβάλουν εμπρόθεσμα ηλεκτρονικά την [αίτησή τους](#) ανεβάζοντας (κάνοντας upload) τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Η επιλογή των υποψηφίων περιλαμβάνει δύο βασικά στάδια: α) συμμετοχή στην γραπτή εξέταση στο κοινό μάθημα «Κοινωνική Πολιτική» και για τις δύο ειδικεύσεις για όσους έχουν βαθμό πτυχίου βασικών σπουδών από 6,5 και πάνω, β) προφορική συνέντευξη για όσους έχουν επιτύχει ελάχιστο βαθμό πέντε (5) με άριστα το δέκα (10) στην γραπτή εξέταση. Πληροφορίες για την ύλη του εξεταζόμενου μαθήματος παρέχονται στην [ιστοσελίδα του Τμήματος](#).

Κατά την επιλογή των υποψηφίων λαμβάνεται υπόψη: α) ο βαθμός πτυχίου, β) η βαθμολογία στην γραπτή εξέταση στο κοινό μάθημα «Κοινωνική Πολιτική» και για τις δύο ειδικεύσεις, γ) η προφορική συνέντευξη και δ) η ερευνητική-επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο, τυχόν δημοσιεύσεις και συστατικές επιστολές

Η βαθμολόγηση των υποψηφίων στηρίζεται στα ανωτέρω κριτήρια, ως εξής: με 30% αποτιμάται ο βαθμός του πτυχίου των βασικών σπουδών, με 40% αποτιμάται η γραπτή εξέταση, που συνιστά προαπαιτούμενο για τη συνέχιση της εξεταστικής δοκιμασίας, με 20% αποτιμάται η προφορική συνέντευξη του υποψηφίου και με 10% αποτιμάται η

ερευνητική-επαγγελματική εμπειρία (ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, συμμετοχή σε συνέδρια, επαγγελματική εμπειρία σε συναφή πεδία, πρόσθετες σπουδές σε συναφή γνωστικά πεδία, συστατικές επιστολές κ.ά.).

Οι ελάχιστες προϋποθέσεις για την επιλογή των υποψηφίων είναι α) βαθμός του πτυχίου βασικών σπουδών από 6,5 και πάνω, β) ελάχιστος βαθμός της γραπτής εξέτασης του μαθήματος πέντε (5) με άριστα το δέκα (10) και γ) επάρκεια αγγλικής γλώσσας (επιπέδου Γ1/C1) η οποία μπορεί προσκομισθεί και εκ των υστέρων, έως και την εγγραφή του.

II.2 Φοίτηση στο ΠΜΣ

II.2.1 Υποδοχή νεοεισερχόμενων φοιτητών/τριών

Την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου διοργανώνεται υποδοχή νεοεισερχόμενων φοιτητών/τριών του ΠΜΣ. Στην διαδικασία της υποδοχής οι νεοεισερχόμενοι/ες φοιτητές/τριες ενημερώνονται για το πρόγραμμα σπουδών, τον χαρακτήρα και τη δομή του ΠΜΣ, καθώς και για τις προοπτικές που ανοίγονται μετά την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Επιπρόσθετα ενημερώνονται για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, για το βασικό χρονοδιάγραμμα της φοίτησής τους (έναρξη εξαμήνων, εξεταστικές περιόδους, δηλώσεις μαθημάτων, εγγραφή στο e-class, εκπόνηση διπλωματικής εργασίας), για τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Πανεπιστήμιο καθώς και για την λειτουργία της πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενημέρωση των φοιτητών/τριών αναφορικά με τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του ΠΜΣ καθώς και με το περιεχόμενο του Οδηγού Σπουδών.

II.2.2 Διάρκεια φοίτησης και αριθμός ECTS

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και η εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer System-ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος ανέρχονται σε ενενήντα (90), οι οποίες κατανέμονται σε τριάντα (30) ECTS το χειμερινό εξάμηνο, τριάντα (30) ECTS το εαρινό εξάμηνο και τριάντα (30) ECTS για το εξάμηνο της Διπλωματικής Εργασίας.

II.2.3 Προσφερόμενα μαθήματα – Δήλωση και παρακολούθηση μαθημάτων

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες μαθημάτων στο ΠΜΣ:

- **Υποχρεωτικά (ΥΠ) μαθήματα.**
- **Υποχρεωτικά Επιλογής (ΥΕ) μαθήματα.** Επιλογή από έναν περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων μαθημάτων για κάθε ειδίκευση
- **Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) μαθήματα.** Μαθήματα που αφορούν επιμέρους γνωστικά πεδία.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα και τα Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα έχουν τρεις (3) ώρες διδασκαλίας και μία (1) ώρα συνεργασίας εβδομαδιαίως και αντιστοιχούν σε δέκα (10) ECTS. Τα Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα έχουν δύο (2) ώρες διδασκαλίας και μία (1) ώρα συνεργασίας εβδομαδιαίως και αντιστοιχούν σε πέντε (5) ECTS.

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης οι φοιτητές/τριες, σε κάθε ειδίκευση, υποχρεούνται να έχουν παρακολουθήσει δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα, δύο (2) Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα, το ένα (1) εκ των οποίων θα πρέπει να είναι Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα της ειδίκευσής τους, και δύο (2) Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα. Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) θα πρέπει να έχουν συμπληρωθεί από μαθήματα, και ειδικότερα είτε από Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα, της δικής τους ή της άλλης ειδίκευσης, είτε από Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα, και από την Διπλωματική Εργασία.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για το ακ. έτος 2022-203 κατά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδίκευση Α: Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής

Στην ειδίκευση αυτή ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει κατά το Α' εξάμηνο τα δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα «Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής» και «Συγκριτική Ανάλυση Κοινωνικής Προστασίας». Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από ένα (1) Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα, και συγκεκριμένα από το μάθημα «Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας», ή από δύο (2) Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Β' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει ένα (1) από τα τρία (3) Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο, ή δύο (2) από τα τρία (3) Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν δεν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο. Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του ή της άλλης ειδίκευσης, ή από Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Γ' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια εκπονεί την Διπλωματική Εργασία.

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (90 ECTS)

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ Α: Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		30 ECTS
α. Υποχρεωτικά		
1. Υποχρεωτικό Μάθημα	Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής	10 ECTS
2. Υποχρεωτικό Μάθημα	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική	10 ECTS
β. Υποχρεωτικά Επιλογής		
1. Υποχρεωτικό Επιλογής	Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας	10 ECTS
γ. Ελεύθερης Επιλογής		

1. Ελεύθερης Επιλογής	Δημογραφικές Αλλαγές και Κοινωνική Πολιτική	5 ECTS
2. Ελεύθερης Επιλογής	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Πολιτικών Ισότητας των Φύλων	5 ECTS
3. Ελεύθερης Επιλογής	Κοινωνική Ασφάλιση	5 ECTS
4. Ελεύθερης Επιλογής	Ανεργία, Πολιτικές Αγοράς Εργασίας και Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης	5 ECTS
5. Ελεύθερης Επιλογής	Πολιτικές και Προγράμματα Ελάχιστου Δικτύου Ασφάλειας	5 ECTS
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		30 ECTS
α. Υποχρεωτικά Επιλογής Ειδίκευσης		
1. Υποχρεωτικό Επιλογής	Οικονομικά της Κοινωνικής Προστασίας	10 ECTS
2. Υποχρεωτικό Επιλογής	Κράτος και Κοινωνική Πολιτική	10 ECTS
2. Υποχρεωτικό Επιλογής	Απασχόληση και Εργασιακές Σχέσεις	10 ECTS
β. Υποχρεωτικά Επιλογής		
1. Υποχρεωτικό Επιλογής	Κοινωνικές Ανισότητες και Ευπαθείς Ομάδες	10 ECTS
2. Υποχρεωτικό Επιλογής	Μετανάστευση και Εργασία	10 ECTS
γ. Ελεύθερης Επιλογής		
1. Ελεύθερης Επιλογής	Στατιστικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα	5 ECTS
2. Ελεύθερης Επιλογής	Δημοκρατία και Κρίση	5 ECTS
3. Ελεύθερης Επιλογής	Κοινωνική Πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	5 ECTS
4. Ελεύθερης Επιλογής	Στεγαστική Πολιτική	5 ECTS
5. Ελεύθερης Επιλογής	Πολιτική Οικονομία της Εργασίας	5 ECTS
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		30 ECTS
Διπλωματική εργασία		

Ειδίκευση Β: Κοινωνικά προβλήματα και κοινωνική πολιτική

Στην ειδίκευση αυτή ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει κατά το Α' εξάμηνο τα δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα «Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής» και «Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας». Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από ένα (1) Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα και συγκεκριμένα από το μάθημα «Συγκριτική Ανάλυση Κοινωνικής Προστασίας», ή από δύο (2) Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Β' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει ένα (1) από τα τρία (3) Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο, ή δύο (2) από τα τρία (3) Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν δεν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο. Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του ή της άλλης ειδίκευσης, ή από Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Γ' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια εκπονεί την Διπλωματική Εργασία.

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (90 ECTS)**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ Β: Κοινωνικά προβλήματα και κοινωνική πολιτική**

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		30 ECTS
α. Υποχρεωτικά		
1. Υποχρεωτικό Μάθημα	Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής	10 ECTS
2. Υποχρεωτικό Μάθημα	Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας	10 ECTS
β. Υποχρεωτικά Επιλογής		
1. Υποχρεωτικό Επιλογής	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική	10 ECTS
γ. Ελεύθερης Επιλογής		
1. Ελεύθερης Επιλογής	Δημογραφικές Αλλαγές και Κοινωνική Πολιτική	5 ECTS
2. Ελεύθερης Επιλογής	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Πολιτικών Ισότητας των Φύλων	5 ECTS
3. Ελεύθερης Επιλογής	Κοινωνική Ασφάλιση	5 ECTS
4. Ελεύθερης Επιλογής	Ανεργία, Πολιτικές Αγοράς Εργασίας και Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης	5 ECTS
5. Ελεύθερης Επιλογής	Πολιτικές και Προγράμματα Ελάχιστου Δικτύου Ασφάλειας	5 ECTS
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		30 ECTS
α. Υποχρεωτικά Επιλογής Ειδίκευσης		
1. Υποχρεωτικό Επιλογής	Κοινωνικές Ανισότητες και Ευπαθείς Ομάδες	10 ECTS
2. Υποχρεωτικό Επιλογής	Μετανάστευση και Εργασία	10 ECTS
3. Υποχρεωτικό Επιλογής	Απασχόληση και Εργασιακές Σχέσεις	10 ECTS
β. Υποχρεωτικά Επιλογής		
1. Υποχρεωτικό Επιλογής	Οικονομικά της Κοινωνικής Προστασίας	10 ECTS
2. Υποχρεωτικό Επιλογής	Κράτος και Κοινωνική Πολιτική	10 ECTS
γ. Ελεύθερης Επιλογής		
1. Ελεύθερης Επιλογής	Στατιστικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα	5 ECTS
2. Ελεύθερης Επιλογής	Δημοκρατία και Κρίση	5 ECTS
3. Ελεύθερης Επιλογής	Κοινωνική Πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	5 ECTS
4. Ελεύθερης Επιλογής	Στεγαστική Πολιτική	5 ECTS
5. Ελεύθερης Επιλογής	Πολιτική Οικονομία της Εργασίας	5 ECTS
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		30 ECTS
Διπλωματική εργασία		

Το [αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών](#) κάθε ακαδημαϊκού έτους αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος πριν από την έναρξη του Α΄ εξαμήνου.

Οι πληροφορίες για το [περιεχόμενο των μαθημάτων](#) του ΠΜΣ είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η αναπλήρωση μαθημάτων λόγω έκτατων συνθηκών γίνεται κατόπιν συνεννόησης με τους διδάσκοντες.

Η έναρξη των μαθημάτων κατά εξάμηνο, ο χρόνος εγγραφών και η εξεταστική περίοδος του ΠΜΣ, ακολουθούν τα αντίστοιχα του προπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής. Γλώσσα διδασκαλίας στο ΠΜΣ είναι η Ελληνική. Τα μαθήματα του ΠΜΣ τα οποία έχουν δηλωθεί στο πρόγραμμα Erasmus ότι μπορούν να διδαχθούν στα Αγγλικά θα διδάσκονται στα Αγγλικά εφόσον υπάρχουν μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες Erasmus που συμμετέχουν στο ΠΜΣ

Εικόνα 2. Στάδια και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα φοίτησης και αποφοίτησης από το ΠΜΣ

Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να δηλώνουν τα μαθήματα στα οποία θα εξεταστούν. Η περίοδος των δηλώσεων μαθημάτων για κάθε εξάμηνο γίνεται γνωστή από τη γραμματεία του Τμήματος με ανάρτηση [σχετικής ανακοίνωσης](#) στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Παρόλα αυτά δίνεται η δυνατότητα για εξ αποστάσεως διδασκαλία σε ποσοστό όχι ανώτερο του 35% των διδασκόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τις απογευματινές ώρες (από τις 15.00 και μετά και σε εξαιρετικές περιπτώσεις από τις 14.00 και μετά). Η διδασκαλία των δια ζώσης μαθημάτων γίνεται στα εργαστήρια του Τμήματος και ειδικότερα στο Εργαστήριο

Κοινωνικής Πολιτικής (Λεωφόρος Ανδρέα Συγγρού 134, 4ος και 5ος όροφος), στο Εργαστήριο Σπουδών Φύλου (Ισόγειο Γυάλινου Κτιρίου) και στο Εργαστήριο Κοινωνικής Στατιστικής και Ανάλυσης Δεδομένων (Εργαστήριο 2, Ισόγειο Γυάλινου Κτιρίου). Σε ειδικές περιστάσεις δύναται να διεξάγονται και σε χώρους διδασκαλίας των κεντρικών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Η απουσία στις δύο (2) πρώτες διαλέξεις ή συνολικά σε (3) διαλέξεις ενός μαθήματος επισύρει, μετά από απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος, τη διαγραφή από το ΠΜΣ.

Οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ υποχρεούνται στην προσφορά έργου προς το Τμήμα (επιτήρηση προπτυχιακών φοιτητών/τριών κατά την περίοδο των εξετάσεων, υποβοήθηση στο έργο οργανωτικών επιτροπών ημερίδων, συνεδρίων κ.λ.π.) σε ημέρες που δεν συμπίπτουν με δική τους εξέταση.

Υπάρχει δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων του ΠΜΣ του Τμήματος από φοιτητές/τριες άλλων μεταπτυχιακών προγραμμάτων οι οποίοι θα μετέχουν με τους ίδιους όρους στα μαθήματα (απουσίες, εξέταση μαθήματος, κλπ), αφού υποβάλλουν σχετική αίτηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος (ανώτατο όριο: τρεις φοιτητές/τριες εκτός ΠΜΣ ανά μάθημα).

11.2.4 Δήλωση και εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Οι διαδικασίες αναφορικά με τη δήλωση, εκπόνηση και υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας περιγράφονται αναλυτικά στον «Κανονισμό Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας» (βλ. Παράρτημα Β του Κανονισμού σπουδών, πρακτικής άσκησης, κινητικότητας, εκπόνησης εργασιών). Ειδικότερα για τη δήλωση της διπλωματικής εργασίας, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες, μετά από συνεργασία με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο, δηλώνουν στη Γραμματεία του Τμήματος τον τίτλο της διπλωματικής τους εργασίας και καταθέτουν την οριστική περίληψή της εκτάσεως έως 250 λέξεων το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του Μαΐου. Συστήνεται, οι φοιτητές/τριες, πριν δηλώσουν τον τίτλο της διπλωματικής τους εργασίας, να έχουν διερευνήσει την δυνατότητα συνεργασίας τους με κάποιον επιβλέποντα καθηγητή. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση, υποβολή και υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας είναι να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που έχουν δηλώσει στο Α΄ και Β΄ εξάμηνο έως και την επαναληπτική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η διπλωματική εργασία είναι ατομική (όχι συνεργασία) και εκπονείται στο Γ΄ εξάμηνο σπουδών. Η έκταση της εργασίας ορίζεται από 12.000 έως 20.000 λέξεις (εκτός παραρτημάτων).

Παράταση συγγραφής της ΔΕ δίνεται από τη ΓΣ του Τμήματος, μετά από αίτημα του/της φοιτητή/τριας, αποκλειστικά και μόνον αν συντρέχει σοβαρός λόγος υγείας

πιστοποιούμενος από Δημόσιο Νοσοκομείο ή σοβαρός οικογενειακός λόγος. Η διάρκεια της παράτασης συγγραφής της ΔΕ καθορίζεται από την απόφαση της ΓΣ.

Η διπλωματική εργασία υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή στη γραμματεία του Τμήματος, σύμφωνα με τις Οδηγίες για τη συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας (βλ. παρακάτω ενότητα II.2.5), στο τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου και πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

II.2.5 Αξιολόγηση - Βαθμολόγηση Μαθημάτων και Διπλωματικής Εργασίας

Στα δύο πρώτα διδακτικά εξάμηνα οι διδάσκοντες του ΠΜΣ βαθμολογούν τις επιδόσεις των φοιτητών/τριών βάσει εργασιών, γραπτών και προφορικών εξετάσεων, συμμετοχής σε ερευνητικά σεμινάρια, απόδοσής τους σε συναφείς ερευνητικές ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στην περίπτωση των μαθημάτων που εξετάζονται με εργασία, η έκταση των εργασιών πρέπει να είναι γύρω στις 8.000 λέξεις.

Οι εξεταστικές περιόδοι έπονται των μαθημάτων των δύο διδακτικών εξαμήνων και είναι σύμφωνες με αυτές του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής. Οι ημερομηνίες των γραπτών ή προφορικών εξετάσεων και οι καταληκτικές ημερομηνίες παράδοσης των εργασιών γνωστοποιούνται μέσω του Προγράμματος Εξετάσεων του ΠΜΣ το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η εκπρόθεσμη, αλλά εντός της εξεταστικής περιόδου συμμετοχή στις εξετάσεις των εξαμήνων επιτρέπεται εφόσον δοθεί άδεια από τη ΣΕ του ΠΜΣ, η οποία δίνεται μετά από συνεννόηση με τον Καθηγητή ή τους Καθηγητές των υπό εξέταση μαθημάτων και μόνον αν συντρέχει σοβαρός λόγος υγείας πιστοποιούμενος από Δημόσιο Νοσοκομείο ή σοβαρός οικογενειακός λόγος.

Προβλέπεται επανεξέταση στην περίοδο του Σεπτεμβρίου αθροιστικά μόνο μέχρι δύο (2) μαθημάτων του Α΄ και Β΄ εξαμήνου που έχουν αξιολογηθεί κάτω από τη βάση (βαθμός κάτω από 5).

Αν ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

Η υποστήριξη της ΔΕ είναι προφορική και γίνεται ενώπιον της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής ή και άλλων ενδιαφερομένων (μέλη ΔΕΠ, μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες). Ο βαθμός που απονέμεται στη ΔΕ εξάγεται ως ο σταθμικός μέσος όρος του 75% του μέσου όρου της βαθμολογίας που δίνεται από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για

τη ΔΕ και του 25% του μέσου όρου της βαθμολογίας που δίνεται από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την προφορική υποστήριξη.

Αν η προφορική υποστήριξη ή το περιεχόμενο της διπλωματικής εργασίας δεν θεωρηθούν ικανοποιητικά για να δοθεί προβιβάσιμος βαθμός (5 και άνω), ο υποψήφιος απορρίπτεται και διαγράφεται από το ΠΜΣ χωρίς να του αποδοθεί κανένας τίτλος σπουδών, αλλά μετά από αίτησή του μπορεί να του χορηγηθεί βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης μαθημάτων του ΠΜΣ.

11.2.6 Οδηγίες συγγραφής εργασιών

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να ακολουθούν τις [οδηγίες για τη συγγραφή Εργασιών Μαθήματος ή Διπλωματικής Εργασίας](#) που συντάχθηκαν από την Επιτροπή Βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου και εγκρίθηκαν από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύθεσης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (17-3-2017) και οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

11.2.7 Διαγραφή από τα μητρώα του ΠΜΣ

Διαγραφή του/της φοιτητή/τριας από τα μητρώα του ΠΜΣ επέρχεται:

- μετά από αίτηση του/της φοιτητή/τριας, που υποβάλλεται οποτεδήποτε, και γίνεται αυτοδικαίως δεκτή με πράξη του Διευθυντή του ΠΜΣ,·ή
- μετά από αίτηση επιτυχόντος, που αιτείται τη διαγραφή του πριν να εγγραφεί, και γίνεται αυτοδικαίως δεκτή με πράξη του Διευθυντή του ΠΜΣ, ή
- μετά από την μη-εγγραφή των επιτυχόντων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας με πράξη του Διευθυντή του ΠΜΣ,
- λόγω απουσιών, μετά από πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης,·ή
- όταν η προφορική εξέταση της ΔΕ κριθεί ανεπαρκής από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, με απόφαση της Συνέλευσης, ή
- αν δεν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα που έχει δηλώσει στο Α΄ και Β΄ εξάμηνο, μετά από απόφαση της Συνέλευσης, ή·
- στην περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή, με εισήγηση του Διδάσκοντα εφόσον πρόκειται για μάθημα, ή του μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής εφόσον πρόκειται για ΔΕ, πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης, ή·
- σε κάθε άλλη περίπτωση, που προβλέπεται από τον νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό του Παντείου Πανεπιστημίου.·

11.2.8 Κινητικότητα – Πρακτική Άσκηση

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες του Γ΄ εξαμήνου μπορούν να μεταβούν στο εξωτερικό στο πλαίσιο Προγραμμάτων Κινητικότητας και Πρακτικής Άσκησης (π.χ. Erasmus+). Προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα είναι οι φοιτητές/τριες να έχουν

ολοκληρώσει επιτυχώς τα δύο πρώτα εξάμηνα φοίτησής τους στο ΠΜΣ και να υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα της διπλωματικής τους εργασίας για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

Το ΠΜΣ δε θέτει ως προϋπόθεση την πρακτική άσκηση για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ωστόσο, οι φοιτητές/τριες που δεν εργάζονται ενθαρρύνονται να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση σε συνεργαζόμενες εταιρίες και φορείς οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται στην πρακτική άσκηση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

11.2.9 Λήψη και βαθμολογία του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει συμπληρώσει 30 ECTS σε κάθε εξάμηνο σπουδών και συνεπώς 90 ECTS συνολικά, να έχει υποστηρίξει επιτυχώς την Διπλωματική του Εργασία, να έχει επιτύχει στα Υποχρεωτικά Μαθήματα καθώς και σε τουλάχιστον δύο (2) Υποχρεωτικά Επιλογής και δύο (2) Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Η βαθμολογία του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προσδιορίζεται ως ο σταθμικός μέσος όρος του 70% της μέσης βαθμολογίας των μαθημάτων των δύο εξαμήνων (Α' και Β') και του 30% του βαθμού που απονέμεται από την τριμελή επιτροπή που εξετάζει τη διπλωματική εργασία του υποψηφίου. Ο βαθμός που απονέμεται είναι Άριστα (8,5-10), Λίαν Καλώς (6,5-8,49) και Καλώς (5-6,49). Προβιβάσιμος βαθμός είναι 5 και άνω.

11.2.10 Παράρτημα Διπλώματος

Το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) εκδίδεται για όλους τους πτυχιούχους του ΠΜΣ στα ελληνικά και αγγλικά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και το πρότυπο του Πανεπιστημίου. Στο Παράρτημα Διπλώματος περιέχονται πληροφορίες σχετικά με τον κάτοχο του τίτλου σπουδών, το είδος και το επίπεδο του τίτλου σπουδών, τους όρους και τις προϋποθέσεις αποφοίτησης και τα μαθησιακά αποτελέσματα. Επιπλέον, περιέχονται λεπτομέρειες για το ΠΜΣ, τις βαθμολογίες/πιστωτικές μονάδες ECTS σε κάθε μάθημα και το ισχύον σύστημα βαθμολογίας.

11.2.11 Δυνατότητα σύντομης δημοσίευσης της Διπλωματικής Εργασίας

Στο πλαίσιο της μέριμνας για διάχυση καινοτόμων ευρημάτων των διπλωματικών εργασιών και για ορατότητα και αναγνωρισιμότητα του ΠΜΣ, υπάρχει η δυνατότητα για σύντομη δημοσίευση των βασικών συμπερασμάτων της διπλωματικής εργασίας των φοιτητών/τριων στη σειρά «Focus on Social Policy». Μετά το πέρας της επιτυχούς υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας, οι φοιτητές/τριες, σε συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα, μπορούν να υποβάλουν στη ΣΕ κείμενο περίπου 1.500 λέξεων το οποίο αναφέρεται στα βασικά συμπεράσματα της διπλωματικής τους εργασίας και το οποίο

ακολουθεί συγκεκριμένες προδιαγραφές μορφοποίησης. Το κείμενο αξιολογείται από 2 μέλη της ΣΕ τα οποία έχουν οριστεί για το λόγο αυτό από τη Συνέλευση του Τμήματος και αποτελούν τη Συντακτική Επιτροπή. Στην περίπτωση θετικής εισήγησης το κείμενο αναρτάται στην ιστοσελίδα του εργαστηρίου Κοινωνικής Στατιστικής και Ανάλυσης Δεδομένων και διαχέεται μέσω των μηχανισμών για δημόσια πληροφόρηση του ΠΜΣ.

11.2.12 Θεσμός Ακαδημαϊκού Συμβούλου και διαδικασία παραπόνων

Από το Α' εξάμηνο σπουδών, για κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια, ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών. Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι, οι οποίοι ορίζονται από την Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) και επικυρώνονται από τη Συνέλευση, έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Επιπρόσθετα, οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι αναλαμβάνουν να βοηθήσουν τους/τις φοιτητές/τριες στην σύνταξη της πρότασής τους για τη διπλωματική εργασία και να ενημερώνουν την ΣΕ για την όποια καθυστέρηση στην δήλωση του τίτλου και στην κατάθεση της περίληψης της διπλωματικής εργασίας, ενέργειες οι οποίες ολοκληρώνονται το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του Μαΐου.

Για τη διασφάλιση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και ειδικότερα το ΠΜΣ εφαρμόζει συγκεκριμένα στάδια διαχείρισης των παραπόνων και ενστάσεων των φοιτητών/τριών.

Ανάλογα με το αντικείμενο του παραπόνου ή της ένστασης ο/η φοιτητής/τρια συνιστάται να απευθύνεται άμεσα προς το εμπλεκόμενο διδακτικό ή διοικητικό προσωπικό για την άμεση επίλυση του προβλήματος χωρίς την τυπική διαμεσολάβηση τρίτου προσώπου. Σε περίπτωση επίλυσης του παραπόνου ή της ένστασης δεν χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες.

Σε περίπτωση μη επίλυσης του ζητήματος που προβάλλει ο/η φοιτητής/τρια, υποβάλλεται από τον ίδιο γραπτώς παράπονο/ένσταση με συμπλήρωση Έντυπου Υποβολής Ενστάσεων/Παραπόνων (βλ. Παράρτημα Α, VI.2). Το παράπονο/ένσταση συμπεριλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία του προβλήματος και υποβάλλεται στο Διευθυντή του ΠΜΣ, ο οποίος ανάλογα με τη φύση ή τη σημασία του ζητήματος μπορεί να καλέσει τον/την φοιτητή/τρια να δώσει εξηγήσεις και διευκρινήσεις.

Κατόπιν, ο Διευθυντής δύναται είτε: α) να προβεί στην επίλυση του ζητήματος με τις ενδεδειγμένες ανά περίπτωση ενέργειες, β) να παραπέμψει το ζήτημα στη Συνέλευση του Τμήματος για να πάρει τις σχετικές αποφάσεις. Σε κάθε περίπτωση, ο/η φοιτητής/φοιτήτρια ενημερώνεται για την έκβαση του αιτήματός του και τις τυχόν ενέργειες που αποφασίζονται. Σε περίπτωση απόφασης του αρμόδιου οργάνου επί παραπόνου/ένστασης η απόφαση είναι οριστική και δεν επιτρέπεται εκ νέου παράπονο/ένσταση με το ίδιο αντικείμενο.

Ο/Η φοιτητής/τρια εφόσον εξακολουθεί να ενίσταται μπορεί να απευθυνθεί στις αρμόδιες Επιτροπές του Πάντειου Πανεπιστημίου.

III. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και προοπτικές απασχόλησης των πτυχιούχων

III.1 Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι απόφοιτοι/τες του ΠΜΣ:

- κατέχουν δεξιότητες οι οποίες τους επιτρέπουν να εφαρμόζουν μεθοδολογικά εργαλεία και να εμβαθύνουν σε ζητήματα που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής,
- διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής που τους επιτρέπουν να κατανοούν και να αναλύουν φαινόμενα που αναφέρονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο των διεθνών οργανισμών,
- ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που αφορούν την διοίκηση και αξιολόγηση των φορέων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και την εφαρμογή και αξιολόγηση κοινωνικών προγραμμάτων,
- είναι σε θέση να αξιοποιήσουν στον εργασιακό τους βίο τα θεωρητικά εργαλεία και τις γνώσεις που απέκτησαν, και
- διαθέτουν ένα ολοκληρωμένο φάσμα γνώσεων στο διεπιστημονικό αντικείμενο της κοινωνικής πολιτικής, στο οποίο εμπεριέχονται στοιχεία που αφορούν μεταξύ των άλλων, στις κοινωνικές, πολιτικές, θεσμικές και οικονομικές διαστάσεις του κοινωνικού κράτους, στις κοινωνικές ανισότητες και τη φτώχεια, στην πολιτική υγείας, στην εκπαίδευση και στη μετανάστευση.

III.2 Προοπτικές απασχόλησης των πτυχιούχων

Οι απόφοιτοι/ες του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών “Ανάλυση και Εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής” διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα και δεξιότητες για την απασχόληση τους σε υπερεθνικούς, εθνικούς και υπο-εθνικούς φορείς του δημόσιου, του μη κερδοσκοπικού και του ιδιωτικού τομέα που ερευνούν, σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν δράσεις και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής. Ειδικότερα, οι απόφοιτοι/τες του ΠΜΣ μπορούν να απασχοληθούν ως επιστημονικά και διοικητικά στελέχη κοινωνικής πολιτικής σε:

- ερευνητικούς φορείς (ενδεικτικά Δημόσιοι Ερευνητικοί Φορείς, Τμήματα Ερευνών και Ανάπτυξης ΜΚΟ, Ιδιωτικά Γραφεία Μελετών) που μελετούν τη μορφολογία των κοινωνικών προβλημάτων και τους τρόπους αντιμετώπισης τους μέσω των ασκούμενων κοινωνικών πολιτικών,
- επιτελικούς φορείς (ενδεικτικά Διεθνείς Οργανισμοί, Ευρωπαϊκή Ένωση, Υπουργεία, Ανεξάρτητες Αρχές) σχεδιασμού προγραμμάτων και δομών κοινωνικής πολιτικής,

- φορείς υλοποίησης (ενδεικτικά Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Κοινωφελή Ιδρύματα και Επιχειρήσεις) προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής, και
- φορείς αξιολόγησης (π.χ. Υπουργεία, Ανεξάρτητες Αρχές και Οργανισμοί Πιστοποίησης) προγραμμάτων και δομών κοινωνικής πολιτικής.

Στο πλαίσιο της καλύτερης δυνατής κατοχύρωσης και ορατότητας των επαγγελματικών προοπτικών των αποφοίτων του ΠΜΣ “Ανάλυση και Εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής” το Τμήμα βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τον [Σύλλογο Αποφοίτων Κοινωνικής Πολιτικής](#) ο οποίος συμβάλλει επικουρικά στην πρόωθηση τους.

IV. Υποδομή, εργαστήρια και υπηρεσίες

IV.1 Γραμματεία του Τμήματος

Η γραμματεία του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και του ΠΜΣ στεγάζεται στον πρώτο όροφο του κεντρικού κτιρίου του Παντείου Πανεπιστημίου. Στην ιστοσελίδα του Τμήματος παρέχονται πληροφορίες για την επικοινωνία με τη γραμματεία του Τμήματος και την [γραμματεία του ΠΜΣ](#). Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες ειδικότερα μπορούν να επικοινωνούν με τη γραμματεία του ΠΜΣ μέσω [e-mail](#) ή στο τηλέφωνο 210-9201381 ή δια ζώσης κατά τις λειτουργίες της θυρίδας της γραμματείας (Τρίτη 10.00-13.00).

IV.2 Εργαστήρια και χώροι διδασκαλίας

Για τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες του ΠΜΣ το Τμήμα διαθέτει τρία εργαστήρια:

Το [Εργαστήριο Κοινωνικής Πολιτικής](#) το οποίο ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 2018 και αποτελεί μετεξέλιξη του Κέντρου Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΕΚΜΟΚΟΠ) που ιδρύθηκε το 1990. Το κέντρο στεγάζεται στην Λ. Συγγρού 134, (4^{ος} και 5^{ος} όροφος).

Το [Εργαστήριο Σπουδών Φύλου](#), το οποίο ιδρύθηκε το 2006 και εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα του φύλου, της κοινωνικής πολιτικής και της ανάλυσης των πολιτικών για την ισότητα των φύλων σε διεθνές, ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Το Εργαστήριο στεγάζεται στο υπόγειο του γυάλινου κτιρίου του Παντείου Πανεπιστημίου.

Το [Εργαστήριο Κοινωνικής Στατιστικής και Ανάλυσης Δεδομένων](#), το οποίο ιδρύθηκε το 2019 και εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα της υπολογιστικής και της κοινωνικής στατιστικής, της ανάλυσης κοινωνικών δεδομένων και της κοινωνικής έρευνας. Το Εργαστήριο στεγάζεται στο υπόγειο του γυάλινου κτιρίου του Παντείου Πανεπιστημίου

IV.3 Ιστοσελίδα Τμήματος και εκπαιδευτικές υπηρεσίες ασύγχρονης εκπαίδευσης

Η [ιστοσελίδα του Τμήματος](#) ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ειδικότερα για τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες, η ιστοσελίδα παρέχει κάποιες γενικές πληροφορίες για το ΠΜΣ, την προκήρυξη και την διαδικασία υποβολής αιτήσεων για [εισαγωγή στο ΠΜΣ](#), για τα [μαθήματα](#), για το [πρόγραμμα σπουδών](#), για το [ανθρώπινο δυναμικό](#) του Τμήματος για τις [ανακοινώσεις](#) που αφορούν στο ΠΜΣ, για τα [έντυπα αιτήσεων](#), για τις [οδηγίες συγγραφής εργασιών](#) και διπλωματικής εργασίας, και για την επικοινωνία με τη γραμματεία του Τμήματος και την [γραμματεία του ΠΜΣ](#).

Στο ΠΜΣ γίνεται χρήση της [Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης e-Class](#) για την παροχή Υπηρεσιών Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης. Η πλατφόρμα λειτουργεί ως το ενοποιημένο σύστημα ηλεκτρονικής μάθησης του Παντείου Πανεπιστημίου.

Σε αυτήν περιλαμβάνονται όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα που διδάσκονται στο ΠΜΣ. Μέσα από το e-class, οργανώνεται η ψηφιακή εκπαιδευτική διαδικασία των μαθημάτων αναρτάται το εκπαιδευτικό υλικό, ανατίθενται και αξιολογούνται εργασίες και εκδίδονται ανακοινώσεις που αφορούν τα διδασκόμενα μαθήματα. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά στην εγγραφή τους στο ΠΜΣ αποκτούν κωδικούς πρόσβασης στην πλατφόρμα και στο υλικό των μαθημάτων.

IV.4 Βιβλιοθήκη και αναγνωστήριο

Η [βιβλιοθήκη](#) του Παντείου Πανεπιστημίου στεγάζεται στο ισόγειο του κεντρικού κτιρίου και εκτείνεται σε τέσσερα επίπεδα. Καταλαμβάνει έκταση 1.750 τ.μ. και διαθέτει 350 θέσεις ανάγνωσης. Στον χώρο της βιβλιοθήκης βρίσκονται τερματικά για αναζητήσεις σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (CD ROMs, on line) και στο Internet. Μετά την εγγραφή τους στο Τμήμα οι φοιτητές/τριες δικαιούνται την έκδοση κάρτας βιβλιοθήκης. Η διαδικασία διεκπεραιώνεται από τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

V. Κατάλογος διδασκόμενων μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2023-2024

V.1 Α' εξάμηνο

Κωδικός	Τίτλος	Κατηγορία	ECTS	Βασική περιγραφή μαθήματος(URL)
51M201	Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής	Υποχρεωτικό ειδίκευσης Α και Β	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/345-antikeimeno-kai-stohoi-tis-koinonikis-politikis
51M202	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική	Υποχρεωτικό ειδίκευσης Α – Υποχρεωτικό Επιλογής ειδίκευσης Β	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/346-syggkritiki-analysi-koinonikis-prostasias
51M203	Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας	Υποχρεωτικό ειδίκευσης Β – Υποχρεωτικό Επιλογής ειδίκευσης Α	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/313-methodoi-koinonikis-ereynas
51M206	Δημογραφικές Αλλαγές και Κοινωνική Πολιτική	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/314-dimografikes-allages-kai-koinoniki-politiki
51M207	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Πολιτικών Ισότητας των Φύλων	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/350-shediasmos-kai-axiologisi-politikon-isotitas-ton-fylon
51M219	Κοινωνική Ασφάλιση	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/1131-koinoniki-asfalisi
51M224	Ανεργία, Πολιτικές Αγοράς Εργασίας και Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/364-anageria-politikes-agoras-ergasias-kai-dimosies-ypiresiesi
	Πολιτικές και Προγράμματα Ελάχιστου Δικτύου Ασφάλειας	Ελεύθερης Επιλογής	5	

V.2 Β' εξάμηνο

Κωδικός	Τίτλος	Κατηγορία	ECTS	Βασική περιγραφή μαθήματος(URL)
51M212	Οικονομικά της Κοινωνικής Προστασίας	Υποχρεωτικό Επιλογής ειδίκευσης Α	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/358-oikonomika-tis-koinonikis-prostasias
51M213	Κράτος και Κοινωνική Πολιτική	Υποχρεωτικό Επιλογής ειδίκευσης Α	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/359-kratos-kai-koinoniki-politiki
51M221	Κοινωνικές Ανισότητες και Ευπαθείς Ομάδες	Υποχρεωτικό Επιλογής ειδίκευσης Β	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/372-koinonikes-anisotites-kai-eypatheis-omades
51M222	Μετανάστευση και Εργασία	Υποχρεωτικό Επιλογής ειδίκευσης Β	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/373-metanasteysi-kai-ergasia
51M223	Απασχόληση και Εργασιακές Σχέσεις	Υποχρεωτικό Επιλογής ειδίκευσης Α και Β	10	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/374-apasholisi-kai-ergasiakes-sheseis
51M214	Στατιστικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα	Ελεύθερης Επιλογής		https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/360-statistikes-methodoi-stin-koinoniki-ereyna
51M215	Δημοκρατία και Κρίση	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/361-dimokratia-kai-krisi
51M216	Κοινωνική Πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/362-koinoniki-pololitý-tis-topikis-aytodioikisis
51M218	Στεγαστική Πολιτική	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/365-stegastikiki-pololitiki-51m218
51M227	Πολιτική Οικονομία της Εργασίας	Ελεύθερης Επιλογής	5	https://socialpolicy.panteion.gr/studies/postgraduate/courses/1095-politiki-oúonomia-tis-ergasias

VI. Ονομαστικός κατάλογος διδασκόντων του ΠΜΣ

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Γνωστικό αντικείμενο	Διδασκόμενο Μάθημα
Μέλη ΔΕΠ			
Δημουλάς Κων/νος	Καθηγητής	Πολιτικές Διαστάσεις της Κοινωνική Πολιτικής	Πολιτικές και Προγράμματα Ελάχιστου Δικτύου Ασφάλειας
Καλτσώνης Δημήτρης	Καθηγητής	Κράτος και Δίκαιο	Δημοκρατία και Κρίση
Καραμεσίνη Μαρία	Καθηγήτρια	Οικονομική της Κοινωνικής Πολιτικής με έμφαση στα Οικονομικά της Απασχόλησης	Ανεργία, Πολιτικές Αγοράς Εργασίας και Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης
Καψάλης Απόστολος	Επίκουρος Καθηγητής	Μετανάστευση και Εργασία	Μετανάστευση και Εργασία
Κουζής Ιωάννης	Καθηγητής	Κοινωνική Πολιτική με έμφαση στις Εργασιακές Σχέσεις	Απασχόληση και Εργασιακές Σχέσεις
Κουμαριανός Ευάγγελος	Επίκουρος Καθηγητής	Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Πολιτικές για την Κοινωνική Ασφάλιση	Κοινωνική Ασφάλιση
Κουραχάνης Νίκος	Επίκουρος Καθηγητής	Στεγαστική πολιτική	Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής
			Στεγαστική Πολιτική
Κωτσονόπουλος Λουδοβίκος	Επίκουρος Καθηγητής	Θεωρίες και Μορφές Κοινωνικού Κράτους	Κράτος και Κοινωνική Πολιτική
Μαυρουδέας Σταύρος	Καθηγητής	Πολιτική Οικονομία	Πολιτική Οικονομία της Εργασίας
Μπάγκαβος Χρήστος	Καθηγητής	Δημογραφία με έμφαση στην Κοινωνική και Συγκριτική Δημογραφία	Δημογραφικές Αλλαγές και Κοινωνική Πολιτική
Παπαδοπούλου Δέσποινα	Καθηγήτρια	Κοινωνιολογία του Αποκλεισμού και της Κοινωνικής Μεταβολής	Κοινωνικές Ανισότητες και Ευπαθείς Ομάδες
Παπαθεοδώρου Χρήστος	Καθηγητής	Κοινωνική Πολιτική	Οικονομικά της Κοινωνικής Προστασίας
Πρόκου Ελένη	Καθηγήτρια	Εκπαιδευτική Πολιτική	Συγκριτική Εκπαιδευτική Πολιτική (εκτός του ακαδημαϊκού έτους 2023-24)
Σκαμνάκης Χριστόφορος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική
			Κοινωνική Πολιτική της Τοπικής

			Αυτοδιοίκησης
Στρατηγάκη Μαρία	Καθηγήτρια	Φύλα και Κοινωνική Πολιτική	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
Συμεωνάκη Μαρία	Καθηγήτρια	Κοινωνική Στατιστική	Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας Στατιστικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα

VII. Παράρτημα Α -Κανονισμός Λειτουργίας Μηχανισμού Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων

VII.1 Κανονισμός

Άρθρο 1. Σκοπός του Κανονισμού και Ορισμοί.

Σκοπός του Κανονισμού Λειτουργίας Μηχανισμού Παραπόνων και Ενστάσεων είναι η άμεση, αποτελεσματική και δίκαιη διεκπεραίωση παραπόνων και ενστάσεων των φοιτητών/τριών του Μεταπτυχιακού Κύκλου Σπουδών. Με την εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού επιτυγχάνονται οι ευρύτεροι στόχοι της βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών προς τους/τις φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο ΠΜΣ Ανάλυση και Εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής με βάση τις αρχές της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας.

Ως «Ένσταση» ορίζεται κάθε επίσημη γραπτή διατύπωση αμφιβολίας ή αμφισβήτησης εκ μέρους του/της φοιτητή/τριας για την ορθότητα απόφασης οργάνου του Τμήματος σχετικής με αίτημά του/της.

Ως «Παράπονο» ορίζεται η εκδήλωση δυσαρέσκειας εκ μέρους του/της φοιτητή/τριας λόγω διάψευσης των προσδοκιών του σχετικά με το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Άρθρο 2. Πεδίο εφαρμογής

Η πολιτική διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων αφορά το σύνολο των φοιτητών/τριών του ΠΜΣ Ανάλυση και Εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής κατά τη διάρκεια των σπουδών τους για οποιοδήποτε ζήτημα σχετικό με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, εκπαιδευτικών και διοικητικών.

Τα ζητήματα μπορούν να αφορούν ενέργειες που δεν συνάδουν με τον Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΜΣ ή με διαδικασίες και πρακτικές που εγείρουν ζητήματα χρήσης υπηρεσιών και συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνίας, πνευματικών δικαιωμάτων, προστασίας προσωπικών δεδομένων, καταπολέμησης διακρίσεων και καταπολέμησης παρενόχλησης.

Άρθρο 3. Διαδικασία Διαχείρισης

Για τη διασφάλιση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και ειδικότερα το ΠΜΣ εφαρμόζει συγκεκριμένα στάδια διαχείρισης των παραπόνων και ενστάσεων των φοιτητών/τριών.

Ανάλογα με το αντικείμενο του παραπόνου ή της ένστασης ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια συνιστάται να απευθύνεται άμεσα προς το εμπλεκόμενο διδακτικό ή διοικητικό προσωπικό για την άμεση επίλυση του προβλήματος χωρίς την τυπική διαμεσολάβηση τρίτου προσώπου. Σε περίπτωση επίλυσης του παραπόνου ή της ένστασης δεν χρειάζονται περαιτέρω ενέργειες.

Σε περίπτωση μη επίλυσης του ζητήματος, ο/η φοιτητής/τρια απευθύνεται στον ακαδημαϊκό του σύμβουλο. Εάν το ζήτημα δεν επιλύεται, υποβάλλεται γραπτώς από τον/την φοιτητή/τρια παράπονο/ένσταση με συμπλήρωση Έντυπου Υποβολής Ενστάσεων/Παραπόνων. Το Έντυπο Υποβολής Ενστάσεων/Παραπόνων αποστέλλεται ηλεκτρονικά από τη γραμματεία του ΠΜΣ στους/στις φοιτητές/τριες μετά την εγγραφή τους και επιπλέον συμπεριλαμβάνεται ως Παράρτημα στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ. Το παράπονο/ένσταση υποβάλλεται στο Διευθυντή του ΠΜΣ ο οποίος καλεί τον/την φοιτητή/τρια να δώσει εξηγήσεις και διευκρινήσεις.

Κατόπιν, ο Διευθυντής δύναται είτε: α) να προβεί στην επίλυση του ζητήματος με τις ενδεδειγμένες ανά περίπτωση ενέργειες, β) να παραπέμψει το ζήτημα στη Συνέλευση του Τμήματος για να πάρει τις σχετικές αποφάσεις. Σε κάθε περίπτωση, ο/η φοιτητής/τρια ενημερώνεται για την έκβαση του αιτήματός του και τις τυχόν ενέργειες που αποφασίζονται. Σε περίπτωση απόφασης του αρμόδιου οργάνου επί παραπόνου/ένστασης η απόφαση είναι οριστική και δεν επιτρέπεται εκ νέου παράπονο/ένσταση με το ίδιο αντικείμενο.

Ο/Η φοιτητής/τρια εφόσον εξακολουθεί να ενίσταται μπορεί να απευθυνθεί στις αρμόδιες Επιτροπές του Πάντειου Πανεπιστημίου.

Άρθρο 4. Παραπομπή σε αρμόδιες Επιτροπές ή όργανα του Πανεπιστημίου.

Ανάλογα με τη φύση του ζητήματος που ανακύπτει από το παράπονο/ένσταση, το Τμήμα δια του/της Προέδρου ή της Συνέλευσης μπορεί να παραπέμψει το ζήτημα προς ενημέρωση και ενέργειες στις αρμόδιες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου, ιδίως δε το Συνήγορο του Φοιτητή/τριας, την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και την Επιτροπή Δεοντολογίας.

Άρθρο 5. Απόρρητο και Προσωπικά Δεδομένα

Σε όλα τα στάδια της διαδικασίας τηρείται αυστηρά η προστασία των προσωπικών δεδομένων των εμπλεκόμενων μερών, όπως ορίζεται κάθε φορά από την ισχύουσα νομοθεσία. Τα στοιχεία παραπόνων και ενστάσεων, τα αποτελέσματα και οι ενέργειες που ακολουθούνται καταγράφονται και αποθηκεύονται σε ειδικό χώρο εντός της Γραμματείας του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής.

VII.2 Έντυπο υποβολής παραπόνων και ενστάσεων

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ & ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Προς τον/την Διευθυντή/ντρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, Σχολής Πολιτικών Επιστημών, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Σας παρακαλώ πολύ να με δεχτείτε με προγραμματισμένο ραντεβού δια ζώσης ή μέσω τηλεδιάσκεψης ώστε να σας εκθέσω τα προβλήματα ή/και τα παράπονά μου που έχουν παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο ΠΜΣ

Ενδεικτική κατηγοριοποίηση παραπόνων:

1. Προβλήματα που αφορούν στη φοίτηση και στις εξετάσεις
2. Προβλήματα γραμματειακής φύσης και δήλωσης μαθημάτων
3. Προβλήματα που αφορούν στο διδακτικό προσωπικό
4. Προβλήματα χρήσης και πρόσβασης σε υποδομές
5. Άλλο

Ημερομηνία,

Με τιμή,

Όνομα και Υπογραφή φοιτητή/τριας

Οδηγίες συμπλήρωσης:

Παρακαλείσθε να βάλετε σε κύκλο μία από τις κατηγορίες παραπόνων της φόρμας, να τη σκανάρετε ή να τη φωτογραφίσετε και να την αποστείλετε στο e-mail του/της Διευθυντή/ντριας του ΠΜΣ.

Ενημέρωση Απορρήτου:

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των φοιτητών/τριών υφίστανται επεξεργασία για την εξέταση του υποβαλλόμενου αιτήματος/παραπόνου, με σκοπό τη διευκόλυνση του φοιτητικού κοινού και την αμεσότητα και αποτελεσματικότητα στην εξυπηρέτηση των φοιτητικών αναγκών. Το Πανεπιστήμιο λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Κατανοώ ότι θα διασφαλιστεί η εμπιστευτικότητα της επικοινωνίας, όπως προβλέπεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου και στην ισχύουσα νομοθεσία.